

הבנאי בן ה־86, אביה של השחקנית חנה עדן, לקה בהתקף ומצא תרופה

בן 86 לציור

שונים בארץ וברחבי העולם, שגם רכשו מיצירותיו: המוסיאון לאמנות מודרנית בחיפה, מוסיאון הנרי רוסו בצרפת, מוסיאון דליסול בבראזיל. לא נגרע חלקם של אוספים פרטיים ברחבי העולם ויצירותיו מוצגות דרך קבע בגלריות בניו־יורק, במונטריאול, בפאריס, בלונדון ובסאן־פאולו.

מסינגר שואב את השראתו מנושאי התנ"ך, ההיסטוריה היהודית, הגיאוגרפיה של הארץ ומחדשות היסודים. תמונותיו הן דימיניות, אנקדוטיות ודתיות: יצירותיו הן פרימיטיביות בין עבר, הווה ועתיד:

המהומה. חנה הסבירה, אייכנבאום לקחה את הציורים ואת חנה לגמזו. הוא הסתכל בציורים ואמר: "הצייר הזה הוא גאון!"

עשרה חודשים לאחר מכן נערכה תערוכת מסינגר במוסיאון.

מציבת קנדי ליד קבר־רחל

מאז המשיך מסינגר לצייר, ללא הפוגה, באטלייה הקטן שלו שבכיתו, על הכרמל. הוא הציג תערוכות יחיד רבות, במוסיאונים

נאיביים. ואז החליטה חנה ללכת לגוף נייטרלי, לא מיסחרי: היא באה עם הציורים למוסיאון תל־אביב. כאשר הסבירה להם מה רצונה, הם אמרו: גברת, יש פרוצדורה: תכתבי מיכתב וגם אז צריך לחכות שנתיים־שלוש כתור'.

חנה לא נרתעה. אמרתי להם — ללא ראיתם את הציורים, הצייר הזה הוא גאון. אתם עוד תצטערו, כשאעבי את הציורים למוסיאון ירושלים! ואז יצאה פולה אייכנבאום, האסיסטנטית של חיים גמזו, שהיה מנהל המוסיאון וביקשה לדעת על מה

פתאום קם אדם בכוקר, ומתחיל לצייר בגיל 70. זה לא קורה לכל אחד. אבל זה קרה לפני 16 שנים, למנחם מסינגר, שהוא גם אביה של חנה עדן, שחקנית־הקולנוע שכיכבה לאחרונה בתפקיד ראשי בזיכרונות אהבה. סרט שצולם בארץ (עם קירק דוגלס).

מסינגר, יליד כפר פולני קטן, בן למישפחת חרש־מתכת, הגיע לארץ ב־1932 והתחיל לבנות אותה כפועל־בניין. מאוחר יותר היה לקבלן, ובגיל שבו יוצאים רוב האנשים לגימלאות, הקים סאונה על הכרמל, שאותה ניהל עד שלקה בליבו. כשהחלים מסינגר ממחלתו, הרגיש לפתע צורך עז לצייר. זאת היתה הפעם הראשונה שבה החזיק מיכחול בידיו. כשהתחיל, לא הירפה עוד מהמיכחול. מה המריץ את מסינגר להתמכר לציור? מה המניע ליצירתו? התשובה היא בגדר תעלומה. "אולי הוועוע הנפשי", הוא אומר, "שגרמה לי מחלת, ששיחררה רגשות עצורים וקראה ררוד לרמינותי".

עץ יכול להיות סגול!

מספרת חנה עדן על אביה: "כשהוא התחיל לצייר, עוררתי

דר־קבע בגלריות בניו־יורק, במונטריאול, בפאריס, בלונדון ובסאן־פאולו. המוסיאון לאמנות מודרנית בחיפה ומוסיאון הנרי רוסו בצרפת רכשו מיצירותיו.

בן 86 הוא כיום מנחם מסינגר, הצייר הנאיבי, שכבר הציג את ציוריו במוסיאונים ובאוספים פרטיים ברחבי העולם. יצירותיו מוצגות

הבת שחקנית־הקולנוע, חנה הצייר. משמאל: חנה (על השולחן) בילדותה, עם אחיה יהושע והוריה.

אותו רבות. אנשים שראו את ציוריו הנאיביים אמרו לו: מסינגר, אין כאלה פרצופים בשמיים, ועץ לא יכול להיות סגול.

"הם שאלו אותי: מה זה, כל הדברים האלה, באוויר, אצלך בציור? והוא השיב להם: אני רואה את הכל מלא חיים מסביבנו. יש חידקים, ציפורים ועופות, ואת זה אני מצייר."

כאשר חנה ראתה שאביה מצייר ללא הרף, אמרה לעצמה ולאמה: הבית הזה יהפוך עוד מעט למחסן! ואז החליטה לברר בגלריה גולדמן בחיפה, שלא הכירה את ציוריו של אביה. גולדמן התלהב מהציורים, ותוך כמה שבועות קיים תערוכת־יחיד למסינגר. בתוך יומים נמכרו כל הציורים. המסינגרים הביאו את שאר הציורים מהבית, הכפילו את המחיר — וגם הם נמכרו. בעל הגלריה ביקש עוד, אבל כבר לא היו יותר ציורים.

זה היה ב־1968, וכל ציור עלה מאות לירות. מסינגר המשיך לצייר, גם קבוצת הציורים הבאה היתה רצופה במוטיבים

ציפורים מתעופפות בין שיבעת הרקיעים ומסמלות את הקשר בין דורות רחוקים, משה רבנו מופיע בחברת משה דיין, מצבת־הזיכרון לג'ון קנדי מוצבת ליד קבר־רחל.

מסינגר מרבה לצייר ציפורים, והוא מסביר: "אלה לא ציפורים. אלה הם

גן הבאהאים של חיפה הוא אחת מתמונות־הנוף שמציג מנחם מסינגר בסיגנונו הנאיבי. בציור מוצאים את האגדתיות והרעננות של הילדות. אצלו עץ יכול להיות סגול כי כך הוא רואה את סביבתו. אין פסול בכך, אומרת חנה עדן, בת